

LAUREAȚI AI FESTIVALULUI NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI”

Teatrul popular din Buzău

Buzăul de azi e un oraș cu o industrie puternică, unul dintre orașele țării care au pornit de la mai nimic, pentru a atinge, în doar cîțiva ani, parametrii unei înalte dezvoltări. Buzăul de azi și-a înnoit aproape în întregime arhitectura, se înfățișează ca un oraș modern și numără peste o sută de mii de locuitori. Municipiu, capitală de județ, Buzăul de azi e un oraș tânăr: media de vîrstă a locuitorilor săi este sub treizeci și cinci de ani.

La Buzău nu sînt instituții artistice profesioniste. Activitatea cultural-artistică a orașului, diversă, bogată, se concentrează la Casa municipală de cultură, instituție cu vechi tradiții. De curînd, în noiembrie trecut. Casa de cultură a sărbătorit cincizeci de ani de la înființare. Aici ființează un cor, o orchestră simfonică și un teatru popular.

Un colectiv cu tradiție

Ce este
un teatru popular?

Teatrul popular,
așa cum este el azi,

Este un colectiv de teatru alcătuit din artiști amatori, care, printr-o activitate statornică, de durată și-a dobîndit dreptul (și, în egală măsură, și-a asumat îndatorirea) de a organiza stagii permanente, de a planifica premiere întocmai teatrelor profesioniste, de a-și propune realizarea unui plan de spectacole și spectatori. Are mijloace bugetare proprii, provenite din încasări, pe care le utilizează în scopul realizării spectacolelor, are un sediu cu dotări tehnice, are o garderobă proprie, o recuzită și, în cazuri fericite — cum se întîmplă la Buzău — un autobuz cu care se deplasează în alte localități. Un teatru popular este o formă evoluată, superioară, a echipei de amatori. Teatrul popular al Casei municipale de cultură din Buzău este un astfel de teatru. Are o *veche tradiție*. Documentele vorbesc despre forme de spectacol ale artiștilor amatori buzoieni încă în 1880, adică acum o sută de ani. La început sporadic, apoi din ce în ce mai frecvent (mai cu seamă după 1924, anul înființării societății cultural-științifice „Amicii artei”, care avea și o secțiune dramatică), aici au avut loc spectacole de teatru în care au jucat, înainte de a păși pe scene profesioniste, artiști ca Aristide Demetriad, Leonard, Niculescu-Buzău, Maximilian, N. Ciucurete, iar, mai de curînd, Coca Andronescu, Valeria Gagealov, Paul Ioachim, Iarodara Nigrim, Nina Zăinescu.

ne este prezentat de directorul său, NICOLAE RĂICAN, veritabil animator, vechi slujitor ai mișcării artistice amatore buzoiene, om care, de peste două decenii, și-a legat viața de echipa care avea să devină, în 1969, teatru popular. Secția de proză, care are un nucleu permanent de douăzeci de membri, prezintă, de zece ani încoace, două-trei premiere pe stagiiune. E mult, dacă ne gîndim cîți sînt, dacă ne gîndim, mai cu seamă, că își desfășoară activitatea în timpul lor liber.

Teatrul popular mai are o secție de es-tradă, care prezintă una-două montări pe stagiiune, și o secție de păpuși, care realizează, de asemenea, una-două montări pe stagiiune. Alte cîteva date: un spectacol se reprezintă, în medie, de douăzeci și cinci de ori. *Interviu*, succesul stagiunii precedente, spectacol laureat cu cea mai înaltă distincție la Festivalul național „Cîntarea României”, numără pînă acum cincizeci de reprezentații. Fiecare piesă pusă în scenă la Teatrul popular este văzută de peste treizeci de mii de spectatori. Așadar, într-o stagiune, o medie de 100.000 de spectatori; iată pentru cine joacă acest colectiv talentat și inimos. Cine sînt spectatorii? Sînt buzoieni, în majoritate, dar sînt și din Rîmnicul Sărat, Monteoru, Pătîrlagele, Smeieni, Siriu, localități unde Teatrul popular are stagiiuni permanente. Sînt din Sinaia, Slănic-Prahova, Predeal, Mizil, Slobozia.

Ce se joacă la Buzău?

Iată câteva dintre titlurile aflate în repertoriul ultimilor ani, comunicate de tânărul Mihai Adamescu, inspector al Casei de cultură, de fapt, secretar literar al Teatrului popular (și, după cum cer sarcinile curente, regizor tehnic, organizator de spectacole, recuziter): *O scrisoare pierdută* și *O noapte furtunoasă* de I. L. Caragiale, *Minerii și Cetatea de foc* de Mihail Davidoglu, *Nota zero la purtare* de Virgil Stoenescu și Octavian Sava, *Îndrăzneala* de Gheorghe Vlad, *Nuntă la castel* și *Mireasa desculță* de Sütö András, *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian, *Simple coincidențe* și *Urme pe zăpadă* de Paul Everac, *Evadarea* de Leonida Teodorescu, *Io, Mircea Voievod* de Dan Tărchiș, *Interviu* de Ecaterina Oproiu. Concludent, nu?

Colectivul de interpreți

reunește oameni de vîrstă și profesii diferite. Unii slujesc teatrul de amatori de câteva decenii, alții au venit în colectiv de curînd. Cel mai vîrstnic dintre ei este Alexandru Vrapciu, unul dintre cei care au pus bazele teatrului popular, interpret și animator al echipei, de peste treizeci de ani. Despre el, actor cu personalitate artistică, om de aleasă cultură, vorbesc cu multă dragoste mai tinerii August Bălan și Viorel Pietrăreanu, ca despre cel care le-a îndrumat, cu răbdare și pricepere, primii pași pe scenă, insufliindu-le dragostea pentru teatru. Alături de acest veteran al scenei buzoiene, stau Onița Dragomir, cu două decenii de activitate în colectiv; Mioara Olteanu, de doisprezece ani interpretă, de nenumărate ori răsplătită cu importante premii, dintre care cel mai de preț este premiul I de interpretare la ediția a II-a a Festivalului național „Cîntarea României”; Viorica Busuioc-Stan, tinără care, de asemenea, a fost răsplătită cu premiul I de interpretare la ultima ediție a Festivalului „Cîntarea României”. Apoi, Mihai Aurelian, Veronica Rusu, Tatiana Dumitrascu, Doina Marinescu, Mia Voinea, Adina Popescu, tineri și tinere devotați colectivului, harnici, talentați, dornici să se perfecționeze, dăruiri muncii lor din ceasurile libere.

Colaborarea cu artiștii profesioniști

nu este de dată recentă. Încă de la înființare s-a căutat o modalitate de colaborare cu profesioniștii care să evite expediente, stabilindu-se legături de durată, în vederea montării unor specta-

Scenă din „Interviu” de Ecaterina Oproiu

cole, dar și în perspectiva mai largă, a însușirii unei experiențe bogate. Constantin Codrescu, Mihai Berechet, Cristian Munteanu au exercitat asupra artiștilor amatori din Buzău o influență benefică, șlefuiindu-le talentul, împărtășindu-le tainele profesiei, astfel că prezența lor în mijlocul artiștilor amatori a avut întotdeauna un pronunțat caracter pedagogic. Rezultate evidente a avut colaborarea cu artista emerită Dina Cocea, realizatoarea spectacolului cu piesa *Interviu* de Ecaterina Oproiu, despre care revista noastră a publicat o cronică dramatică; revenim, pentru a sublinia ceea ce dădea valoare reprezentației, și anume: caracterul omogen al interpretării, unitatea de stil, ținuta profesională, chiar strălucirea unor actori ca Mioara Olteanu, Viorica Busuioc-Stan, Augustin Bălan. Colaborarea cu profesioniști de înalt prestigiu dăduse roade bogate. O spunem în deplină cunoștință de cauză: exigența, fermitatea în aplicarea principiului colaborării dintre artiștii amatori și cei profesioniști a făcut din acest atît de generos înzestrat colectiv unul dintre colectivele fruntașe ale mișcării artistice amatoare.

Anul acesta, Teatrul popular din Buzău va sărbători un deceniu de activitate; tot anul acesta, buzoienii vor sărbători un veac de la începuturile mișcării teatrale amatoare. Muncind în condiții dificile, care țin de insuficiența dotare materială, de posibilitățile tehnice ale unei scene nu într-un totu corespunzătoare, ei repetă acum *Snoaze cu măști* de Ion Lucian, regizor fiind însuși autorul. Adăugăm felicitările noastre pentru realizările de pînă acum îndemnul de a nu slăbi exigența, de a menține nivelul înalt al spectacolelor, calități datorită cărora rolul ce le revine în viața spirituală a județului este deosebit de important, datorită cărora se bucură de prețuirea tuturor spectatorilor, ca și de prețuirea noastră.

Virgil Munteanu